

CENY OGŁOSZEN:
za wiersz milimetry
przed 1 złoty, w tekście
50 gr., za tekstem 40 gr.
Ogłoszenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świętecz-
ne 25 proc. drożej. Dro-
bne ogłoszenia po 10
groszy. Dla poszuku-
jących pracy 5 gr. za
wyrz. Najmniej 1 zł.
Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.00
Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, te-
lefon 4-97, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.
Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BEDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-93; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, slica Kościuszki tel. 18.

Aresztowanie zarządu kolei Wschodnio-chińskiej Alarm wojenny na Wschodzie.—Bolszewicy czują się zagrożeni przez białogwardzistów i japończyków.

LONDYN, 20. 4. (wl.). Kolej wschodnio — chińska w Mandżurji, administracyjna przez Sowjety objął powszechny strajk. Strajk jest skierowany przeciwko władzom japońskim, które w ostatnich czasach dokonały szeregu aresztowań wśród personelu dyrekcji kolejowej.

Jako powód represyj, wymieniają władze japońskie zamachy na obiekty kolejowe, na most na rzece Sungari, oraz na japoński pociąg wojskowy pod Charbinem. Według japończyków zamach był dziełem agentów rządu sowieckiego. Bolszewicy natomiast usiłują dowiedzieć, iż jest to prowokacja Japonji w celu znalezienia pretekstu do zmilitaryzowania kolei wschodnio-chińskiej.

Niemniej sprzeczenie przedstawia się sprawa stosunków na wschód od Charbina. Bezustannie alarmowana jest opinia całego świata doniesieniami o akcji chińskich oddziałów partyzanckich, o napadach na stacje, o niszczeniu towarów japońskie aresztowały wczoraj Rząd sowiecki zaś wszystkiemu zaprzecza, twierdząc, iż jest to gra Japonji, obliczona na upozorowanie całkowitego owdarcia Mandżurji.

W odpowiedzi na strajk kolejowy, władze japońskie aresztowały wczoraj w Charbinie 46 sowieckich inżynierów i urzędników. Wszyscy zostali poddani przesłuchaniu, przyczem, jak donosi gazeta „Charbinskoje Wremja” niektórzy z nich mieli przyznać się do organizowania zamachów.

W dniu wczorajszym w sowieckim garnizonie we Władywostoku ogłoszono stan pogotowia wojennego. Silne oddziały kawalerji wyruszyły w kierunku granicy. Alarm objął również pobliską miejscowość Nikolsk - Usuryjsk, skąd skierowano dwa pułki piechoty do stacji Pogranicznaja.

Z POBYTU MARSZ. PIŁSUDSKIEGO
W BUKARIESZCIE.

Punkty pograniczne w rejonie władywostockim obsługują po stronie japońskiej białogwardziści, którzy w ostatnich czasach otrzymali nowe umundurowanie. Poza to białogwardziści przebiegają się jakoby na terytorjum sowieckim i występując pod firmą specjalnych oddziałów GPU, niepokoją mieszkańców. Zdarzały się wypadki, że człon-

kowie białej gwardji zjawiali się nagle na stacjach kolejowych, by dokonać rewizji i skonfiskować dokumenty.

Jednocześnie sztab japoński koncentruje wojska w rejonie Czien-Tao. Miejscowość ta leży w odległości 100 kilometrów od Władywostoku. Bezustanne ruchy wojsk japońskich wzbudzają żywy niepokój po drugiej stronie granicy.

Marsz. Piłsudski w Kiszyniowie.

W DRODZE POWROTNEJ DO POLSKI.

WARSZAWA, 20. 4. „Universul” — jeden z najpoważniejszych dzienników rumuńskich w Bukareszcie — donosił pod datą 18. m.:

„Marszałek Piłsudski w drodze powrotnej do Polski, udał się do Kiszyniowa”.

Agencja A. T. E. doniosła wczoraj z Wiednia co następuje:

„Nadeszły tu wiadomości z Bukaresztu iż marszałek Piłsudski wyjechał do Kiszyniowa, gdzie zatrzymał się w polskim konsulacie. Z Kiszyniowa marszałek Piłsudski ma powrócić do Bukaresztu, skąd uda się do Faltieni na uroczystości 16 pułku piechoty, którego jest honorowym szefem”.

Bitwa górników z policją niemiecką nad polską granicą. Szturm tłumy na wartownię w kopalni.

KATOWICE, 20. 4. W Zabrze, na Śląsku niemieckim odbywała się dziś w nocy gwałtowna strzelanina, którą słychać było po stronie polskiej. Ruch graniczny był wstrzymany. Obecnie można już ustalić przebieg krwawych

zaburzeń. Zaczęło się od wesela w karczmie w Zabrze, do której wtargnął górnik nazwiskiem Lacheta w towarzystwie kilku kompanów, rozpedził tańczące pary i usiłował porwać pannę młodą. Spłoszony przez policję, uciekł.

O godz. 2 nad ranem Lacheta ukazał się ponownie na ulicach miasta w towarzystwie pięciu podchmielonych awanturników. Gdy patrol policyjny zbliżył się do nich zadając okazania legitymacyj, pijani stawili opór, a kiedy pałką, mi zmuszono ich do cofnięcia się, zaczęli ostrzeliwać policję z rewolwerów.

Jeden policjant i dwaj mężczyźni odnieśli rany.

Po chwilowej przerwie Lacheta wraz z tłumem, złożonym z 200 osób, przypuścił szturm do kopalni Ostwelt, wtargnął na dziedziniec i obległ wartownię, w której znajdowali się dwaj policjanci z dozorcami. Wartownia była ostrzeliwana i obrzucana złomami węgla kamiennego. Wybito wszystkie szyby i zdemolowano urządzenia. Od kul policjantów, którzy bezustannie strzelali, odniósł ranę pewien górnik, nieznanego nazwiska. Kompanowie zdążyli go gdzieś ukryć.

W krytycznej chwili, gdy już policjantom zaczynało brakować ładunków, zjawila się odsiecz przysłana z okolicznych posterunków policyjnych. Widząc to, tłum wycofał się z kopalni i strzelając do policjantów, przemieścił się na pobliską stację kolejową Poręba, gdzie podpalił dwa wagony z pasażerami dla koni wojskowych.

Ostatecznie zmuszono awanturników do ucieczki. Policja aresztowała Lachetę i dwu jego kompanów.

ŚWIADEK W PROCESIE WULFINA ARESZTOWANY W WILNIE.

WILNO, 20. 4. Kazimiera Lebkowska, figurująca jako główny świadek oskarżenia w procesie o zabójstwo studenta śp. Waclawskiego, została decyzją prokuratora aresztowana za złożenie przed sądem fałszywych zeznań i przekazana zostanie do szpitala psychiatrycznego na obserwację gdyż zachodzi przypuszczenie, że nie jest ona w pełni swych władz umysłowych.

Niemcy żądają prawa do zbrojenia

GENEWA, 20. 4. Rozmowy Brüninga z delegatami innych mocarstw w Genewie osnuwa dziwna tajemnica, której nikomu nie udało się przeniknąć.

Panuje przekonanie, że w przyszłym tygodniu na posiedzeniu konferencji rozbrojeniowej Brüning zabierze głos,

by żądać równouprawnienia Niemiec pod względem zbrojeń z innymi mocarstwami.

Prawdopodobnie mowa Brüninga spowoduje starcie dwu światopoglądów, niemieckiego i francuskiego.

Stany Zjednoczone grożą wojną celną państwom Europy i Południowej Ameryki.

WASZYNGTON, 20. 4. Departament stanu przygotowuje w porozumieniu z ministerjum handlu noty do szeregu krajów europejskich i Ameryki łacińskiej, w których te noty zapewne ustanowienie przez St. Zjednoczone odwetowych cel w odpowiedzi na cła wyjątkowe, stosowane przez te kraje do towarów amerykańskich.

Noty takie mają być przedewszystkiem wystosowane do Francji i His-

panji, a następnie do Niemiec, Austrii, a szczególnie do Argentyny. Wobec nałożenia stosunków handlowych francusko — amerykańskich, cła urzędowe St. Zjednoczonych liczą się z wybuchem wojny celnej.

Departament stanu zestawil listę 150 gatunków towarów amerykańskich, które są obłożone we Francji specjalnymi cłami.

Kowal rzucił młotem w ministra.

MADRYT, 20. 4. Na hiszpańskiego ministra spraw wewnętrznych, socjalistę de Los Rios, dokonano wczoraj zamachu w Sewilli. Minister zjawił się w tam mieście, aby dokonać inspekcji nowych tam ochronnych nad rzeką Guadalquivir. W chwili, gdy wsiadał do motorówki, stojący opodal mężczyzna w ubraniu robotniczym wyjął w podskózanego fartucha ciężki młot kowalski i rzucił mierząc w ministra.

De Los Rios zdążył odskoczyć na bok, a młot trafił w gubernatora Sevilli, towarzyszącego ministrowi podczas inspekcji. Uderzenie było tak silne, że gubernator zemdlal.

Zamachowca aresztowano. Okazało się, iż jest to zamieszkały w Sewilli kowal, właściciel kuźni, członek stowarzyszenia nacjonalistycznego. Stan zdrowia gubernatora budzi poważne obawy.

Przybyłego do Bukaresztu marsz. Piłsudskiego witają na dworcu premier prof. Jorga. Za marszałkiem stoi kpt. Lepecki.

Gotówką 40 Zł.

oraz

CWIARTKĘ LOSU

I-ej klasy 25 loterii

otrzyma każdy posiadacz wygra-
nej stawki

W KOLEKTURACH

Józefa HLAWSKIEGO

w Sosnowcu, 3-go Maja 23,
w Będzinie, Małachowskiego 1,
w Dąbrowie Górnej, 3-go Maja 4,
w Zawierciu, 3-go Maja 1,
w Grodzcu, Kościuszki 3,
w Czładzi, Kościelna 3.

PRZED POGRZEBEM

śp. KS. SZAMBELANA PLEN-
KIEWICZA.

Wczoraj odbyło się zebranie przed-
stawicieli szeregu organizacji społecz-
nych i poszczególnych osób, w sprawie
zorganizowania komitetu, któryby się
zajął urządzeniem pogrzebu śp. ks. szam-
belana Franciszka Plenkiewicza. W
zebraniu wzięło udział około 100 osób.
Przewodniczył inż. Rudowski.

Dziś o 6 wieczorem odbędzie się ek-
sportacja zwłok do kościoła parafjalne-
go. Organizacje proszone są o przyby-
cie na plac obok domu katolickiego o
godz. 5.30 popoł. i zgłaszania się do
przedstawicieli sekcji porządkowej, któ-
rą stanowią pp.: Kędziński, Sztajner,
Strzelecki, komendant Iskra, Kuzior,
Wojechowski i Milewski.

W czasie przenoszenia ciała z domu
żałoby do kościoła, poczty sztandaro-
we uformują szpaler na ul. prezydenta
Mościckiego.

Pogrzeb odbędzie się w piątek o go-
dzinie 9 rano, przyczem przewidziany
jest następujący ceremoniał pogrzebo-
wy: organizacje zgłaszają się o godz.
8.30 rano, przyczem miejsce w kościele
wyznaczać będzie wyżej wspomniana
sekcja porządkowa.

O godz. 9 rano odprawione zostanie
jednocześnie pięć mszy św. przy wszy-
stkich ołtarzach kościoła.

W czasie nabożeństwa pienia żałob-
ne wykonają p. Farjaszewska, p. P.
Kucharski i chór kościelny. Po nabo-
żeństwach, które prawdopodobnie zako-
czą się około godz. 11 rano, wyruszy
kondukt pogrzebowy, który przejdzie
ulicami: prz. Mościckiego, Małachow-
skiego, 3 maja, Piłsudskiego i Aleja
na ementarz parafjalny.

Ciało śp. ks. Franciszka Plenkiewi-
cza wiezione będzie na specjalnie zbu-
dowanym karawanie.

Kondukt pogrzebowy ustawiony be-
dzie w następującym porządku: szko-
ły, organizacje WF. i PW., organiza-
cje społeczne, akcja katolicka, ducho-
wienstwo, trumna, rodzina publicz-
ność. Zamykać kondukt będą oddziały
straży ogniowej. Wartę honorową pe-
nić będą sokoli.

Na ementarzu wygłoszone będą prze-
mówienia.

W skład komitetu wykonawczego
weszli pp.: Rudowski, dr. Zahorski, Lu-
kowska, dr. Liedtke, dyr. Siwikowa, ks.
Brodziński, Strzelecki, Kędziński, dr.
Budzyński, dr. Budzyńska, Wojechow-
ski, Garliński, Walkowski, red. Arnold,
dyr. Płocki, p. Mierzyska, kom. Ku-
niak, Malinowska, Ufałewska, Krup-
pe, Sztajner, ks. Sobczyński, Michael,
Opioła, Zenia, Blocher, Kalkowski, Ko-
walska, Otrębska, dyr. St. Gądomski,
ks. dziekan Gola, P. Kucharski, inż.
Maruszewski i inż. A. Woźniak.

USŁUŻNI ZŁODZIEJE.

BERLIN, 20. 4. Do muzeum miejskie
go miasta Berlina włamali się dziś w
nocy złodzieje i po rozbięciu szklanej ga-
blotki skradli kolekcję złożoną ze stu
sztuk starożytnych monet złotych. Jed-
nen ze sprawców kradzieży zawiado-
mił o tem telefonicznie redakcję kilku
dzienników.

PRZECIWKO REPUBLIKANOM.

BERLIN, 20. 4. (Berl.) saski zwrócił
się do rządu Rzeszy Niemieckiej z za-
daniem rozwiązania wojskowych orga-
nizacji republikańskich w całych
Niemczech. Do wystąpienia rządu sas-
kiego przyłącza się w dniu dzisiej-
szym rządy: Turyngji, Brunswiku i
Meklemburgji.

MORDERCYNI KS. WORONIECKA
STANIE PRZED SĄDEM 2 CZERWCA

WARSZAWA, 20. 4. Rozprawę prze-
ciw ks. Zofji Korybut - Woronieckiej
wyznaczono w sądzie okręgowym na
dzień 2 czerwca br. Ks. Woroniecka od-
powiada za zastrzelenie na tle zazdro-
ści w dniu 20 listopada r. ub. Brunona
Boya.

RAPALLO.
O sojuszu moskiewsko - berlińskim.

Dziesiąta rocznica zawarcia przez
Niemcy i Sowiety traktatu w Ra-
palle wywołała w obu tych pań-
stwach szereg bardzo charaktery-
stycznych komentarzy i wspomnień.
Wszystkie wielkie organy publicy-
styczne Niemiec rozwdają się obszer-
nie nad znaczeniem tego układu dy-
plomatycznego, „ze strony rosyj-
skiej Litwinow stwierdził w wywia-
dzie, jak doniosło ma znaczenie ten
traktat dla współpracy Rosji sowie-
kiej i Niemiec na polu politycznym
i gospodarczym“. Aby zdać sobie
sprawę z tego, czem był układ kwiet-
niowy z r. 1922, zawarty w Rapallo,
trzeba się cofnąć myślą w owe czasy
z przed dziesięciu lat. Niemcy i Ro-
sja sowiecka były niejako poza na-
wiasem akcji międzynarodowej, na-
der wtedy ożywionej. Ani Niemcy,
a tem mniej Sowiety nie wchodziły
w skład ligi narodów, powołanej
właśnie do życia i budzącej jeszcze
wielkie nadzieje. W Niemczech ko-
alicja „weimarska“ narażona była na
stały nacisk sfer junkiersko-nacjo-
nalistycznych; w Sowieciech po klę-
sce pod Warszawą rozpościerała się
fala rezygnacyjna z dumnych pla-
nów ekspansji w głąb Europy środ-
kowej.

W tych nastrojach, nurtujących
oba państwa, nastąpiło w Rapallo
pierwsze wspólne wystąpienie Nie-
miec i Sowieców na arenie między-
narodowej.

Jest rzeczą wiele charaktery-
styczną, że pierwszy traktat, jaki
Niemcy republikańskie z własnej
woli zawarły, sprzymierzał je z Ro-
sją, a pierwszy układ dyplomatyczny
Sowieców szedł w kierunku przy-
mierzania z Niemcami. Był to miano-
wicie nawrót do stuletniej przeszło
tradycji. Od Fryderyka Wielkiego
i Katarzyny II istniało tradycyjne
porozumienie obu narodów. Rozluź-
nił je dopiero — wbrew ostrzeże-
niom Bismarka — Wilhelm II, łą-
cząc się z Austro-Węgrami i Wło-
chami w „trójprzymierze“ i dopusz-
czając do sprzymierzenia się Rosji
z Francją. Ale dzieje drugiej poło-
wy XVIII wieku i całego prawie
XIX-go stulecia są terenem ścisłej
współpracy dyplomatycznej niemiec-
ko-rosyjskiej. Głównym celem tej
współpracy w drugiej połowie
XVIII-go wieku był wspólny inte-
res w sukcesji po rozpadającej się
samodzielności państwowąj Polski,
a w XIX-tem stuleciu wspólny inte-
res, aby nie dopuścić do zmartwych-
wstania państwowości polskiej.

Gdy na tronie Hohenzollernów
zasiadł Wilhelm II i skierował punkt
ciężkości polityki niemieckiej na so-
jusz z Austrią, — ostrzegali go Bis-
mark przed tym eksperymentem,
który w konsekwencji rzucił Rosję
w ramiona Francji. Ten „błąd“, ja-
kim w oczach Bismarka było rozluź-
nienie współpracy politycznej nie-
miecko-rosyjskiej — postarała się
czempredziej naprawić powojenna
dyplomacja obu państw w Rapallo.
Chociaż partnerzy zasiadli na swych
dawnych miejscach, zmieniła się jed-
nak gruntownie sytuacja. Wskrze-
szenie niepodległości Polski stało
się faktem. Niemcy byli w Wersalu
zmuszeni fakt ten uznać przez pod-
pisanie traktatu pokojowego. So-
wiety chciały tę niepodległość Pol-
ski przekreślić najazdem zbrojnym,
ale poniosły klęskę.

Zmienił się więc nie tylko obiekt,
który tradycyjnie stanowił przyczy-
nę stuletniego porozumienia nie-
miecko-rosyjskiego, — ale zmieniła
się też i struktura obu państw.
Znikła carska Rosja, znikły cesar-
skie Niemcy. Ich miejsce zajęła ko-
munistyczna federacja i konstytu-
cyjna republika. Dynastję Romano-
wów zżyzował Lenin, jako symbol

władzy sowieckiej: Cziczerin, jako
wykładnik dyplomatyczny tej wła-
dzy; dynastję Hohenzollernów zlu-
zował Ebert, jako prezydent Rzeszy
republikańskiej i Rathenau, jako
główny filar akcji dyplomatycznej.
To oczywiście musiało traktatowi w
Rapallo nadać inne zgoła znamię i
współpracę niemiecko-rosyjską skie-
rować na inne tory. Treść układu w
Rapallo jest dotychczas nieznana.
Obie strony uważają ją za nawskróć
tajną. Jednak dzieje ostatnich 10-u
lat i symptomy wzajemnych sto-
sunków między Berlinem a Moskwą
pozwalają wnioskować o tem, co by-
ło istotnym sensem i celem Rapalla.

Przytoczmy więc kilka takich
symptomów, ujawnionych w ostat-
nim dziesięcioleciu. Widzimy więc
np. bardzo ścisłą współpracę w dzie-
dzinie przygotowań wojennych. Roz-
budowa przemysłu wojennego doko-
nywa się w wielkim porozumieniu
zarówno na terenie Rosji (budowa
samolotów), jak i na terenie Nie-
miec, gdzie fabryki pracują na za-
mówienia sowieckie z wielką inten-
sywnością. Widzimy dalej niezwykłą
tolerancję Niemiec wobec „dum-

pingowych“ zakusów sowieckich.
Utrzymanie wzajemnych stosunków
handlowych jest zarówno dla Nie-
miec, jak i dla Rosji „conditio sine
qua non“. Import rosyjskich produk-
tów rolnych do Niemiec — często
nawet wbrew interesom niemieckich
agrarjuszy — jest znacząco wielką
opieką. Widzimy też niezwykłą ner-
wowość i podniecenie, ilekroć na po-
rządek dzienny wypływa jakiegol-
wiek zagadnienie, pozostające w
związku z — Polską. W Moskwie
to podniecenie manifestuje się, ile-
kroć poruszone bywa zagadnienie
traktatu handlowego polsko-niemiec-
kiego; w Niemczech obserwowane
można wybuchy zdenerwowania, ile-
kroć mowa jest o pakcie o nieagresji
z Rosją. Z tych objawów możemy
wydedukować, co stanowi istotę trak-
tatu, zawartego przed 10 laty w Ra-
pallo.

Był to nawrót do stuletniej tra-
dycji dyplomacji niemieckiej i ro-
syjskiej, epartej na fakcie geogra-
ficznym, że u wschodnich granic
Niemiec a zachodnich Rosji znaj-
duje się — Polska.

M.

Motywy wyroku w procesie wileńskim
o zabójstwo ś. p. Wacławskiego.

Jak to już donosiliśmy, sąd okręgo-
wy w Wilnie wydał wyrok w sprawie
zajścia na uniwersytecie Stefana Bato-
rego, zakończonych śmiercią studenta
Wacławskiego.

Obecnie ogłoszone zostały motywy
wyroku. W motywach swych sąd stwier-
dza że zajścia, które wzięły swój począ-
tek w murach uniwersyteckich przenio-
sły się na ulicę, gdzie tworzyły się cze-
ste zbiegowiska.

Zbiegowiska te były do pewnego
stopnia wrazeniem nastrojów, jakie za-
panowały wśród przeważnej ilości mło-
dzieży żydowskiej z powodu niewłaści-
wego i karygodnego zachowania się pe-
wnego odłamu młodzieży polskiej na
U. S. B., który tak w dniu, poprzedzają-
cym zajścia, jak w dniu, kiedy to zapa-
nowały zajścia, nie dopuścili student-
ów żydów do gmachu głównego oraz in-
nych lokali uniwersyteckich, a z lokalu, w
którym się mieścił fizycum uniwersyte-
tu, przemocą wydalili zebranych na wy-
kładzie studentów żydów. Te nastroje
spowodowały, że zamieszki, rozpoczęte
przez wymiankowy odłam młodzieży
polskiej, w obrębie murów uniwersytec-
kich, które powinny i mogły być zlikwi-
dowane wewnątrz tych murów przez
władze akademickie, jak to zresztą po-
tem się stało, wylały się i to z winy
młodzieży żydowskiej w formie ekse-
sów ulicznych, tak w dniu 3 listopada,
kiedy poszczególne grupy żydowskie za-
częły napadać na ich osoby, jak i w
dniu 10 listopada, kiedy na idącą ulicą
Słowackiego grupę akademików pola-
ków, po rozproszeniu, przez policję
większego ich zbiegowiska, zebranego
na ulicy Nowogrodzkiej, z ulicy Szep-
tyckiego wypadła grupa żydów i obrzu-
cając ich kamieniami, śmiertelnie zra-

biła ś. p. Wacławskiego, a następnie in-
na grupa żydowska, przy zbiegu ulic
Zawalnej i Trockiej, bez żadnego po-
wodu ze strony napadniętych i nie zwa-
żając na to, iż był więziony śmiertelnie
zraniony Wacławski, co rzuciło się w
oczy każdemu, tak ze względu na pozy-
cję, jaką zajmował w doróżce, jak i na
krew, która sączyła się mu z głowy i
która zbroczona była chustką, zasłania-
jącą mu twarz, obrzucał kamieniami tę
doróżkę, a jednym z tych kamieni ugo-
dzony został znajdujący się już w ago-
nii Wacławski.

Dalej sąd stwierdza, że tego rodzaju
zachowanie się tłumu żydowskiego na-
leży przypisać nienawiści rasowej ży-
dów do Polaków.

Wystąpienie na U. S. B. części mło-
dzieży polskiej przeciwko studentom ży-
dom — czytamy w motywach — było li-
 tylko odława na ogień tej nienawiści,
która płonie w duszach żydowskich i
który wybuchnął w ekscjach ulicznych,
o których wspomniano wyżej.

Zbiegowiska publiczne żydów, ucze-
stnicy których to zbiegowisk z pobudek,
wypływających z nienawiści plemien-
nej dopuścili się gwałtu na osobie ś. p.
Wacławskiego, obypując jego oraz idą-
cych, a następnie jadących z nim akade-
mików — Polaków gradem kamieni, co
w zupełności odpowiada art. 122 a. 1 p.
1 k. k.

W końcu sąd dochodzi do wniosku,
że wina oskarżonych, Zalfinda i Ogu-
sa nie została udowodniona i zwalnia
ich od winy i kary, natomiast wina trze-
ciego oskarżonego, Wulfina, została cał-
kowicie udowodniona i biorąc pod uwa-
gę okoliczności łagodzące skazał go na
karę więzienia, na przeciąg dwóch lat.

Nowe przepisy służbowe pracowników instytucji
ubezpieczeń społecznych.

Z dniem 18 bm. weszła w życie usta-
wa o uregulowaniu stosunków służbo-
wych pracowników instytucji ubezpie-
czeń społecznych, uchwalona podczas
ostatniej sesji budżetowej ciała ustawo-
dawczego. Ustawa ta, której podlegają
wszyscy pracownicy instytucji ubez-
pieczeń społecznych, ustala, że stosu-
nek służbowy ich ma charakter prywat-
no prawny. Prawa i obowiązki pracow-
ników będą regulowane przepisami u-
chwalonemi przez właściwe władze i
zatwierdzonemi przez władze nadzorcze.
Nowe przepisy winny uwzględnić za-
sadę zaliczania lat dotychczasowej służ-
by w danej instytucji ubezpieczeń spo-
łecznych. Z chwilą wejścia w życie no-
wych przepisów służbowych traca moc
obowiązująca wszystkie dotychczasowe
przepisy z wyjątkiem wprowadzających
po dniu 1 stycznia rb., oraz nominacje

na stanowiska dożywotne, jak rów-
nież indywidualne i zbiorowe umowy
pracowników zatrudnionych w instytu-
cjach ubezpieczeń społecznych. Każda in-
stytucja ubezpieczeń społecznych w ter-
minie trzymiesięcznym od dnia wej-
ścia w życie powyższej ustawy może
rozwiązać z każdym swoim funkcjonar-
juszem stosunek służbowy, oczywiście
przy zachowaniu wszystkich przepi-
sów, wynikających z danych umów;
jednakże z ograniczeniem, iż łączna su-
ma odprawy nie może przekraczać su-
my dwuletnich poborów służbowych
pracownika. Jeżeli pracownik zostaje
zwolniony w okolicznościach nieprze-
widzianych w dotychczasowych prze-
pisach, otrzymuje on prawo do zaop-
atrzenia emerytalnego, które ustala
się w stosunku do liczby lat służby.

Udział w funduszu wyrównawczym i zamiar 8 proc. obniżki plac na małych kopalniach Zagłębia Dąbrowskiego.

Kopalnia Helena przeciwko obniżce plac robotniczych.

Przed kilku dniami, o czym donosiliśmy, nastąpiło ostateczne rozstrzygnięcie sprawy utworzenia funduszu wyrównawczego i konwencji eksportowej dla węgla.

Obie te organizacje utworzone zostały dobrowolnie przez przemysł węglowy zarówno Śląska, jak i Zagłębia Dąbrowskiego.

Przy zawieraniu umowy o funduszu wyrównawczym, rozpatrywana była również sprawa małych kopalni, które, jak wiadomo, nie są zrzeszone (jeśli chodzi o Zagłębie) w radzie zjazdu przemysłowców górniczych i do konwencji eksportowej nie są wciągnięte.

Omawiając sprawę udziału małych kopalni w funduszu wyrównawczym, ministerjum przemysłu i handlu stało na stanowisku, że dla małych kopalni poczynie trzeba pewne ulgi.

Ustalono stawki dla małych kopalni 80 gr. od tonny węgla.

Na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, jak wiadomo istnieje 6 tego rodzaju kopalni, które obecnie prowadzą pertraktacje z robotnikami w sprawie obniżki plac.

W związku z wciągnięciem małych kopalni do udziału w funduszu wyrównawczym, w tych dniach bawil w Zagłębiu naczelnik wydziału węglowego ministerjum przemysłu i handlu p. Korsak, który na miejscu przeprowadził rozmowy z przedstawicielami małych kopalni.

Zaproponowana przez ministerjum stawka 80 gr. od tonny węgla na rzecz funduszu, spotkała się z gorącym sprzeciwem właścicieli małych kopalni.

Wszystkie małe kopalnie na terenie Zagłębia Dąbrowskiego wyraziły zgodę na przyłączenie się do udziału w funduszu wyrównawczym, zakwestjonowały jedynie wysokość stawki 80 gr. od tonny i ze swej strony zaproponowały 50 gr.

Jak się dowiadujemy, ministerjum przemysłu i handlu do propozycji tej ustosunkowało się sceptycznie i wysunęło ultimatum, że jeśli kopalnie nie zgodzą się na propozycję rządu, wówczas wciągnięte zostaną do konwencji węglowej. Właściciele małych kopalni po naradzie, postanowili zwrócić się z oficjalną prośbą o obniżkę stawki 80 gr. na 50 do dyrektora departamentu górniczo - hutniczego w min. przemysłu i handlu p. Pechego.

W związku ze sprawą funduszu wyrównawczego, właściciele małych kopalni wysunęli znów walkowaną już od szeregu dni sprawę 8 proc. obniżki plac robotniczych.

Jak bowiem wiadomo, małe kopalnie nie poszły śladem rady zjazdu przemysłowców górniczych i place robotnicze pozostawiły bez zmian. Z dniem 1-go kwietnia br. wygasła umowa z robotnikami.

Przy zawieraniu nowej umowy, właściciele kopalni wysunęli żądanie 8 proc. obniżki plac. Żądanie to robotnicy kategorycznie odrzucili i stanęli na stanowisku niedopuszczenia do żadnej obniżki.

Dwutygodniowe pertraktacje nie doprowadziły do żadnych rezultatów.

Jedna z kopalni, a mianowicie „Karol” wysunęła propozycję 5 proc. obniżki z tem jednak, że robotnicy sami będą sobie kupować karbid do lampek górniczych, co mówiąc nawiasem na jedno prawie wychodzi. Propozycja ta również została przez robotników odrzucona.

Na konferencji w inspektoracie pracy w Sosnowcu właściciele małych kopalni oświadczyli, że obecnie, w związku z wciągnięciem ich do udziału w funduszu wyrównawczym, tembardziej będą musieli przeprowadzić obniżkę plac. Sekretarz okręgowy C. Z. G. p. Bielnik ze swej strony oświadczył, że do żadnej obniżki plac dopuścić nie może i zapowiedział w tej sprawie swą interwencję w ministerjum przemysłu i handlu.

Sprawa obniżki komplikuje się o tyle, że jedna z tych kopalni, a mianowicie kop. „Helena” oświadczyła, że nie widzi potrzeby przeprowadzenia obniżki i place na swej kopalni pozostawia bez zmian.

Oczywiście wylamanie się z pod solidarności jednej kopalni utrudnia przeprowadzenie obniżki. Nie więc dziwnego, że sprawa ta przeciąga się, a robotnicy stoją na stanowisku nie dopuszczenia do redukcji plac.

Uroczystości 3 maja.

Utworzenie powiatowego komitetu obchodu 3 maja w Będzinie.

Onegdaj w sali posiedzeń starostwa w Będzinie odbyło się organizacyjne zebranie powiatowego komitetu obchodu 3-go maja. Zajął i przewodniczył zebraniu starosta J. Boxa, sekretarzowa p. I. Kasprzykówna.

Do powiatowego komitetu wykonawczego zostali wybrani pp.: starosta Boxa, jako przewodniczący, Prez. Madeyski, ks. Peche, insp. Luchowiec, dr. Janębowski, dr. K. Ryder, kom. Rzekowski, kom. W. Kuźniak, inż. Frycz i przedstawiciel garnizonu 23 pap.

Należy zaznaczyć, że w dniu 3-go maja 23 pap. obchodzi święto pułkowe. Wobec takich okoliczności na pierwszą część uroczystości powiatowych 3-go maja, które odbędą się w Będzinie, złożą się uroczysta msza polowa i defila-

da. Druga część powiatowych uroczystości odbędzie się w Sosnowcu. W związku z tem postanowiono zwrócić się do lokalnego komitetu w Sosnowcu, aby zajął się urządzeniem odpowiedniej imprezy.

Ponadto w całym powiecie zostanie urządzona zbiórka na dar narodowy.

Na zakończenie zebrania, przewodniczący starosta Boxa wspominał, że zapowiedziana na dzień 3-go maja uroczystość odsłonięcia pomnika ufundowanego ku czci poległych oficerów i żołnierzy 11 p. i dekoracyj ochotników, w której miał wziąć również udział prez. Mościński została, ze względów natury technicznej i z uwagi na obecny kryzys gospodarczy, odłożona.

Oplata za telefony musi być niższa!

Izba przemysłowo-handlowa w Sosnowcu interwenjuje.

Sprawa pobierania od szeregu lat wygórowanych opłat za telefony była już niejednokrotnie poruszana w łonie poszczególnych organizacji przemysłowych i handlowych Zagłębia Dąbrowskiego. Na ostatnim zjeździe kupiectwa uchwalony został wniosek, domagający się, aby izba przemysłowo-handlowa w Sosnowcu poczyniła odpowiednie kroki, celem zniżki opłat za telefony. Jednocześnie stowarzyszenie kupców Zagłębia Dąbrowskiego zwróciło się do dyrekcji telefonów Zagłębia Dąbrow-

skiego, domagając się zniżki wygórowanych opłat za telefony. Starania stowarzyszenia kupców nie odniosły pożądanego rezultatu, mimo, że w szeregu innych miast polskich opłaty za telefony zostały znacznie obniżone.

Jak się dowiadujemy, obecnie izba przemysłowo-handlowa w Sosnowcu zamierza interwenjować w tej sprawie u kompetentnych czynników i będzie domagać się rewizji taryf telefonicznych na terenie całego województwa kieleckiego.

Włoski strajk w hucie Staszic

MODRZEJOWSKIE ZAKŁADY CORAZ CZĘŚCIEJ ZALEGAJĄ Z WYPŁATAMI ZAROBKÓW.

Wczoraj o godz. 9 rano w hucie „Staszic”, należącej do modrzejowskich zakładów górniczo-hutniczych wybuchł włoski strajk na tle nie wypłacenia zarobków za marzec.

Strajk objął wszystkich robotników w liczbie 360 osób. Onegdaj w godzinach popołudniowych robotnicy zwrócili się do zawiadowcy fabryki o wypłatę zarobków, na co otrzymali odpowiedź, że pieniędzy niema i niewiadomo kiedy nadejdą. Wówczas robotnicy wybrali delegację i wysłali ją do zarządu modrzejowskich zakładów. Delegację przyjął dyr. Landau, który również oświadczył, że narazie pieniędzy niema i że w porozumieniu się w tej sprawie z generalnym dyrektorem zakładów min. Gallotem.

Delegacja, po powrocie, zdała robotnikom sprawozdanie z rozmowy z dyr. Landauem, co wywołało ogólne oburzenie. Robotnicy po krótkiej naradzie postanowili porzucić pracę i oczekiwać na wypłatę pieniędzy.

Obie zmiany robotników w liczbie

360 osób przez cały wczorajszy dzień nie opuszczały huty, oczekując na wypłatę. Na interwencję zarządu huty robotnicy odpowiedzieli, że nie przystąpią do pracy, dopóki nie otrzymają należnych należności. Dodać należy że za marzec robotnicy otrzymali dopiero po 10 zł. zaliczki. Należy się więc cała prawie wypłata za marzec i normalna zaliczka za miesiąc bieżący. Wyniesie to ogółem zgorą 20.000 zł., a tymczasem, jak się dowiadujemy dyrekcja na wypłatę tych zaległości przeznaczyła tylko 4 tys. zł.

W związku z wybuchem strajku w hucie „Staszic” inspektor pracy zwrócił się wczoraj telefonicznie do ministerjum pracy i opieki społecznej. Okazało się, że ministerjum jest już w tej sprawie poinformowane, gdyż na tym samym tle wybuchł strajk w jednej z kopalni rudy w Częstochowie, również należącej do modrzejowskich zakładów górniczo-hutniczych.

Strajk w hucie „Staszic” ma przebieg spokojny.

Z posiedzenia rady miejskiej w Dąbrowie. I

Na onegdajszym posiedzeniu rady miejskiej w Dąbrowie uchwalono: wyciągnąć krótkoterminową pożyczkę, w wysokości 100 tysięcy złotych, celem uregulowania zobowiązań (trzęcizna). Następnie uchwalono w trzecim czytaniu dodatkowe zabezpieczenie hipoteczne długoterminowej pożyczki w obligacjach komunalnych B. G. K. w sumie nominalnej 350 tysięcy złotych w zlocie.

Sprawę b. woźnego Ciagały, który

złożył prośbę o przyznanie mu rocznej odprawy, zatwierdzono odmownie w myśl statutu.

W wolnych wnioskach, radny Kiecki złożył do prezydium interpelację w sprawie przyznania przez rząd większego subsydjum na zatrudnienie bezrobotnych. Wniosek swój radny Kiecki motywuje tem, że liczba bezrobotnych w Dąbrowie, w porównaniu z ogólną liczbą mieszkańców jest większa, jak w innych miastach.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: Anzelm
Jutro: Sat. i Kajetana
Wschód słońca: 4.39
Zachód słońca: 18.47

RADJO

WARSZAWA.

Czwartek, 21 kwietnia.

11.20. Kom. meteor. 11.45. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Urz. kom. Państw. Inst. Met. 12.15. Pomoc finansowa dla rolnictwa. 12.35. 24 koncert szkolny z Filh. Warsz. 14.45. Płyty. 15.05. Kom. gosp. 15.15. Kom. L. O. P. P. 15.25. Odczyt z cyklu dla maturzystów. 15.45. Kom. dla żeglugi i rybaków. 15.50. Program dla dzieci. 16.20. Francuski. 16.40. Płyty. 17.10. Problem wielkiego miasta. 17.35. Koncert popet. 18.50. Rozmaitości. 19.15. Skrzynka poczt. roln. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Wiad. sport. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.50. Feljton p. t. Łódź — miasto nieskochane. 20.10. Tr. z Kopenhagi koncert europejski muzyki duńskiej. 22.15. Tr. z teatru Kamelion rewji p. t. Walter pod Mes-salką. W przerwie: Dodatek do Pras. Dz. Radj. oraz urz. kom. Państw. Inst. Met. i kom. policyjny.

WARSZAWA.

Piątek, 22 kwietnia.

11.20. Kom. met. 11.45. Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Płyty. 13.20. Urz. Kom. Państw. Inst. Met. 13.35. Muzyka lekka. 14.45. Płyty. 15.05. Kom. gosp. oraz giełda pien. 15.15. Z życia Polsk. Zesp. Spiew. 15.25. Odczyt. 15.45. Kom. Centr. Biura Hydr. 15.50. Odczyt. 16.10. Płyty. 16.20. Skrz. pocztowa. 16.40. Płyty. 16.55. Angielski. 17.10. Odczyt z Wilna. 17.35. Koncert ork. Cyrku Stawiejskich. 18.50. Rozmaitości. 19.15. Przegląd roln. prasy zagr. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Wiad. sportowe. 19.35. Płyty. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Pogadanka muzyczna. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. 22.40. Dod. do Pras. Dz. Radj. 22.45. Urząd. kom. Państw. Inst. Met. i kom. polic. 22.50. Muzyka tan. z Cafe Adria.

KATOWICE.

Czwartek, 21 kwietnia.

11.45. Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 11.58. Sygnał czasu. 12.10. Transm. z Warsz. 14.55. Kom. Polsk. Zw. Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl. 15.05. Komun. z Warsz. 15.25. Odczyt z Warsz. 15.50. Program dla dzieci starszych z Warsz. 16.20. Franc. z Warsz. 16.40. Koncert z płyt. 17.10. Tr. z Warsz. 18.50. Rozmaitości. 19.05. Odcinek powieściowy. 19.20. „Pitagoras i jego odkrycia”. 19.35. Transm. z Warsz. 20.05. Kom. harcerskie. Koncert europejski z Kopenhagi via Warszawa. 22.15. Transm. z Warsz.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

„Ulica” po cenach najniższych — wszystkie miejsca w łóżach i na parterze po 1 zł. (jednym zł.) na balkon i galerji po 50 gr., ukaże się dwukrotnie na ogólne żądanie publiczności — dziś w czwartek i jutro w piątek o godz. 8.30 wiecz. Będą to nieodwołalnie dwa widowiska „Ulicy”.

W sobotę, 23 bm. po cenach popularnych od 80 gr. do 2.60 zł. wesola, pełna humoru komedia Armona i Gerbido-na „Szkoła kokot” z p. Wandą Zbierzowską w roli głównej.

W niedzielę popołudniu o godz. 4-iej — poraz ostatni „Tak się zdobywa kobiety”. Ceny popularne od 80 gr. do 2.60 zł.

W próbach — rewelacyjna sztuka Vicki Baum „Ludzie w hotelu”.

Z KIELC.

WŁAŚCICIELE NIERUCHOMOŚCI W RADOMIU TWORZĄ BANK.

Na ostatnim posiedzeniu stowarzyszenia właścicieli nieruchomości w Radomiu, zebrani postanowili zorganizować bank spółdzielczy przy stowarzyszeniu. Została wyłoniona komisja, składająca się z czterech osób, która przeprowadzi prace organizacyjne.

(k) 2.459.34 zł. na PCK. Oddział w Kielcach. Staraniem zarządów zrzeszeń rodzicielskich przy państwowym gimnazjum im. M. Reja i państw. seminarjum nauczycielskim męskim w Kielcach, odbyła się w dniu 9 bm. w salach klubu urzędników państwowych „Zabawa wiosenna”, z której osiągnięto 2.459 zł. 34 gr. czystego zysku.

Kwotę tę przekazano na potrzeby kieleckiego czerwonego krzyża.

Zarządy obu zrzeszeń za naszym pośrednictwem jednocześnie składają gorące podziękowanie tym wszystkim, którzy przyczynili się do tak dodatnich wyników zabawy, a w szczególności jej uczestnikom za liczne przybycie oraz współorganizatorom i gospodarzom za nieustraszoną i pełną poświęcenia pracę.

Nasiona

ROLNE, WARZYWNE, KWIA-
TOWE gwarantowanej jakości
poleca specjalny

Skład Nasion

J. BORECKIEGO
BĘDZIN, HALE TARGOWE 32.

(k) Organizacyjne zebranie legjonu młodych. W niedzielę odbyło się w Kielcach zebranie organizacyjne legjonu młodych związku pracy dla państwa, na którym dokonano wyboru władz.

Do komendy weszli pp.: Zbigniew Zaleski, prof. Nytko, Nowak, Żyłko i Kopeć. Poza tym utworzono sekcje: propagandową, kulturalną - oświatową i sportową.

(k) Komitet woj. do spraw finansowo - rolnych urzędni. Z dniem 19 bm. rozpoczął urzędowanie komitet wojewódzki do spraw finansów rolnych, którego biura mieszczą się w prawym skrzydle gmachu wojewódzkiego na parterze, pokój nr. 74. Sekretariat objął p. Juliusz Śląski, tel. 2-37.

(k) Kradzież w restauracji. Nieznani złodzieje dostali się przez okno do restauracji Jana Łakomskiego w Proszowicach, pow. miechowski i skradli 74 butelek wódki różnego gatunku, 35 butelek likieru, papierosów, około 10 kgr. kielbasy, 3 kgr. salcesonu, 3 kgr. książki paszтетowej, 6 kgr. boczku i 4 kgr. kielbasy poledwicowej, ogólnej wartości 948 zł. Ponadto z niezamkniętej szuflady kontuaru skradli 300 zł. gotówki.

Z SOSNOWCA

(s) Ceny żyweca a cena słoniny. W czasie od dnia 12 do 18 bm. spędzono na centralną targowicę w Mysłowicach 4155 sztuk zwierząt. Płacono za bydło od 40 do 95 gr. za kg., za świnię od 90 gr. do 160 kg. Przebieg targu spokojny. Tendencja w sprzedaży była zwykła, w sprzedaży świń umiarkowana.

W związku z powyższym notowaniem cen żyweca godzi się zapytać na jakiej podstawie nasi rzeźnicy pobierają za kg. słoniny 2 zł. 30 gr.

Możeby tak magistrat zajął się tą sprawą.

(s) 100 dzieci bezrobotnych górników w cyrku Staniewskich. Jak to zapowiadaliśmy, w dniu wczorajszym 100 dzieci szkolnych bezrobotnych górników z Sosnowca bezpłatnie skorzystało z widowiska popołudniowego w cyrku Staniewskich. Początkowo dyrekcja cyrku ofiarowała tylko 50 biletów. Na skutek jednak naszej interwencji udało się uzyskać jeszcze 50 biletów, a więc razem na widowisku w cyrku było 100 dzieci.

Bilety te przekazał inspektorowi szkolnemu p. Luchowcowi, który po lecii ze wszystkich szkół na terenie Sosnowca wybrał dzieci bezrobotnych górników. Dzieci pod opieką nauczycieli w szeregach udały się do cyrku.

Ileż było radości i uciechy. Dzieci z wielkim zainteresowaniem przyglądały się poszczególnym numerom programu, żywo oklaskując wykonawców.

Szajkę przemytników z Zagłębia ujęto na Śląsku

Onegdaj straż graniczna ujęła w Brzezinach Śląskich bandę przemytników złożoną z 9 osób, przy których znaleziono większą ilość owoców i warzyw kolonialnych. Zatrzymani zostali: Adam, Władysław i Marja

Dziubowie, Józef Bolusiewicz, Jan Witeczko, Stan. Witeczak, Kazimierz Zawadzki i Wład. Lubosik. Wszyscy przemytnicy pochodzą z Zagłębia Dąbrowskiego.

Pomoc rządu dla bezrobotnych w Zawierciu jest koniecznością.

Przed miesiącem pisaliśmy o klęsce bezrobocia w Zawierciu, wykazując konieczność wydatnej pomocy ze strony rządu.

Energiczna akcja obywatelskiego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym trafia wobec wyczerpania się miejscowych źródeł, z których dotychczas czerpano dość poważne sumy gotówkowe, na przeszkodę nie dopokonała. Obecny stan w Zawierciu jest następstwem prawie zupełnego zlikwidowania pracy w miejscowych fabrykach i wynikiem stąd krańcowym zubożeniu klasy pracującej.

Dowodem panującej nędzy jest wykaz z działalności t. zw. taniej kuchni prowadzonej od listopada ub. roku przez miejski kom. bezrob., gdzie liczba wydawanych bezpłatnych obiadów w listop. ub. r. wynosiła niecałe 20 proc. ogólnie rozdzielanych, dzisiaj zaś rośnie się z górą 60 proc. gratisowych porcyj, przy czym dwukrotnie większa liczba bezrobotnych odchodzi z przysło wiovym kwitkiem.

Bezgraniczna nędza wśród klasy pracującej stała się też dla niej swego rodzaju egzaminem wyrobienia obywatelskiego i tu z największą dumą powiedzieć trzeba, że cały ogół bezrobotnych głodujących, egzamin ten zdał wspaniale, pomimo bowiem katastrofalnego stanu nieujawniono w Zawierciu ani jednej próby jakichś agresywnych wystąpień, choć stale nie brak było zabiegów miejscowej komuny do wykorzystania dla swoich celów ogólnego wśród bezrobotnych rozgoryczenia.

Zdając sobie sprawę z trudności finansowych, w jakich znajduje się państwo, pomimo wszystko widzimy możliwości znacznie wydawniejszej pomocy dla bezrobotnych w Zawierciu.

Wobec trwającego od paru lat systematycznego ubożenia klasy pracującej w Zawierciu, pomoc ta winna iść obecnie w kierunku zatrudnienia wszystkich bezrobotnych przy rozpoczynających się robotach publicznych. Biorąc przy tej kalkulacji za podstawę 6.000 bezrobotnych (głowy rodzin), zatrudnienie ich na 3 dni w tygodniu przy płacy 4 zł. dziennie na akcję tą (już po odliczeniu korzystających z zasiłków ustawo-

wych), potrzebna jest co miesiąc suma zł. 250.000, tymczasem na bieżący miesiąc przyznano dla Zawiercia subwencję w wysokości 60 tys. zł. i to na pokrycie wydatków prowadzenia robót publicznych, jakoteż na dalsze kontynuowanie akcji żywnościowej. Przy tego rodzaju zasobach pełne i należyte wywiązanie się miejskiego komitetu po mocy bezrobotnym z przyjętych na się obowiązków staje się więcej niż wątpliwe. Obowiązkiem wojewódzkiego komitetu i sfer rządowych jest przyjęcie z najspieszniejszą pomocą bezrobotnym Zawiercia.

Poniższe sprawozdanie z działaln. miejskiego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym w marcu, będzie wyraźnym, bo cyfrowym poparciem, poruszanych przez nas powyżej spraw.

Na rzecz bezrobotnych prowadzono w Zawierciu 4 akcje, a to: żywnościową, rozdawnictwo obiadów, węglowe i „święconego”. W zestawieniu z miesiącem ubiegłym, liczba korzystających z pomocy komitetu wzrosła o 20 proc.

Z akcji żywnościowej skorzystało 5266 rodzin, przy koszcie 70.712 zł. na co otrzymano z wojewódzkiego komitetu 65.000 zł., koszty akcji rozdawnictwa obiadów (18.901 porcyj w cenie 10.548 bezpłatnych) wyniosły 4.195 zł., z czego pokryto sumę zł. 835, uzyskaną za obiady płatne, niedobór zł. 3.359 zł. 80 gr. Ogólny zaś niedobór akcji rozdawnictwa obiadów za cały czas jej prowadzenia, tj. od grudnia ub. r. wynosi 8.615 zł.

Otrzymywany w poprzednich miesiącach po 600 ton węgla z trudnością wystarczał na obdzielenie bezrobotnych, tymczasem w marcu racje te zmniejszono do 400 ton. I tu niedobór 200 ton.

Zorganizowana okolicznościowa akcja „święconego”, któremu obdzielono 5.000 działwy bezrobotnych (1 porcja dla każdego dziecka: 2 kg. chleba, pół kg. bułki, pół kg. kielbasy i ćwierć kg. cukru) pociągnęła za sobą koszty 11.300 zł., na co uzyskano pokrycie z różnych źródeł w wysokości 10.569 zł. i tu więc znowu brak 731 zł.

Organizacja „święconego” zajął się specjalny komitet współpracujący ściśle z zarządem miasta.

Z BĘDZINA.

(b) Sprawcy kradzieży węgla stana przed sądem. W nocy z dnia 18 na 19 bm., na odcinku Zabłkowiec — Grodziec dokonano większej kradzieży węgla z wagonów kolejowych. Przeprowadzone śledztwo w tej sprawie ujawniło, że sprawcami kradzieży są: Bronisław Wróbel i Wł. Chyla.

Skradziony węgiel sprzedali K. Pajdzie. Dobraną trójkę przekazano władzom sądowym.

Z DĄBROWY.

(d) Odczyt w „Kuznicy” w Dąbrowie. Jutro o godzinie 7.30 wieczorem, prof. Czesław Sierko wygłosi w „Kuznicy” przy ul. 3-go maja 4 w Dąbrowie odczyt pt. „Zatarg chińsko - japoński”. Wstęp bezpłatny.

Z ZAWIERCIA.

(z) Zebranie BBWR. w Poraju. W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie członków i sympatyków koła BBWR. w Poraju.

Przy wypełnionej sali szkolnej wygłosił referat sprawozdawczy poseł Sowiński, który w ogólnych zarysach przedstawił zebranym działalność posłów BBWR. na gruncie sejmowym, jak również wyteżoną pracę rządu w obecnych ciężkich warunkach.

Po referacie posła Sowińskiego wywiązała się dyskusja, z przebiegu której dało się odczuć, że zebrani z całym zaangażowaniem odnoszą się do działalności przedstawicieli BBWR.

Z OŁKUSZA.

Sprawa powiatu olkuskiego. WERSJE, DOMYSŁY I PŁOTKI.

Od dłuższego już czasu krążą w Olkuszu najrozmaitsze pogłoski o projekcie zniesienia powiatu, zlikwidowaniu starostwa i przydzieleniu terytorjum obecnego powiatu do sąsiednich.

Wersje te ze zrozumiiałych powodów budzą ogromne zainteresowanie, a nawet pewnego rodzaju panikę wśród wszystkich sfer. Wiadomości powyższe są w różny sposób komentowane, tembardziej, że władze powiatowe nie zabierają w tej sprawie głosu. Jednocześnie pewne sfery głoszą wieści wprost przeciwnie, a mianowicie, że ma nastąpić rozszerzenie granic powiatu przez przyłączenie gmin z powiatu miechowskiego jak: Tezyca, Szreniawa i Iwanowice, sąsiadujących z pow. olkuskim, oraz niektórych gmin powiatu chrzanowskiego jak: Trzebini, Sierszy i Chrzanowa.

W sprawach powyższych wyjechał do Warszawy starosta olkuski p. Stamirowski dla interwencji u władz.

Przez dołączenie tych gmin z powiatów sąsiednich, Olkusz znalazłby się w środkowym położeniu nowego obszaru powiatu. Wraz z p. Starostą wyjechał do Warszawy burmistrz p. Majewski w sprawach uzyskania pożyczki dla miasta.

Mąż za miliony

(POWIŚĆ)

142

— Pomówimy o tem jutro... tym czasem zyczę ci spokojnej nocy. A ty — dodał zwracając się do piastunki — nie pozwalaj dziecku krzyczeć... nie znoszć krzyku dzieci...

I po tych czułych słowach odszedł do swego pokoju.

— Ten człowiek musi być bez serca — rzekł doktor do siebie.

Grube lzy spływały po bladej twarzy hrabiny de Lucenay.

— Dziecię moje drogie — szeptała — jaka przyszłość nas czeka?

— Odwaga, pani — rzekł doktor, spostrzegając jej lzy. — Niech pani pamięta o swej córce.

Henryka wyciągnęła ku niemu rękę, którą on uściśnął serdecznie.

— Dziękuję panu z głębi serca — rzekła głosem cichym. — Jesteś pan dobrym człowiekiem.

— Wyjdź do drugiego pokoju — rzekł doktor do piastunki i spocznij.

— Ja pozostanę — odezwała się Anusia.

— Nie, moje dziecko, ja sam będę czuwał przy panu.

— Dobrze, to ja trochę zasną, a jeżeli pan doktor będzie mię potrze-

bował, to proszę zawołać.

— Dobrze.

Obie kobiety opuściły pokój.

Lekarz podał Henryce tyżkę lekarstwa, po którym wkrótce zasnęła.

— Biedna kobieta, biedna matka — myślał doktor, patrząc na nią.

— Ubóstwia dzieci swoje, gdy tymczasem hrabia, zdaje się, że nienawidzi go... Skąd ta nienawiść? Co za straszne tajemnice w życiu zdarzają się... ileż to dramatów... ile ran niewidzialnych i nieuleczalnych!

Henryka spała do godziny ósmej rano. Gdy przebudziła się, doktor siedział przy niej.

— Jakże noc przeszła? — zapytał hrabia wchodząc.

— Dobrze... pani hrabina tylko co przebudziła się.

— Więc jesteś pan zadowolony z jej stanu zdrowia?

— Najzupelniej i to tak dalece, iż uważam, że obecność moja jest już niepotrzebna. Zresztą przepisałem sposób zachowania się i udzieliłem objaśnień pokojowej i piastunce.

— Ponieważ ja jutro wieczorem — rzekł hrabia — będę musiał odjechać do Francji, a przedtem jeszcze w Wenecji mam załatwić kilka interesów, pożegnaj więc pana dzisiaj...

Doktor uklonił się chłodno, uściśnął rękę swej pacjentki i udał się do przystani, gdzie oczekiwał na-

Pippo.

Po wyjściu lekarza hrabia siadł przy łóżku Henryki i głosem, o ile mógł serdecznym, rzekł:

— Moje drogie dziecię... serec i obowiązek nakazywałyby mi pozostać przy tobie, ale interesa zmuszają mnie do wyjazdu. Zatelegrafuję do twoich rodziców o stanie twego zdrowia, a po przybyciu do Paryża natychmiast udam się do nich osobiście. Skoro tylko doktor pozwoli na podróż, nie zwlekaj z wyjazdem, a po przybyciu swem do Marsylii donieś mi natychmiast, będę cię bowiem oczekiwał w Melun, skąd powozem odjedziemy do Seine-Port, gdzie osiadziesz na pobyt dłuższy. Czy zgadzasz się na to?

— Uczynię, jak rozporządzisz... wola twoja jest dla mnie rozkazem.

— Niepodobna mi się ta rezygnacja, której nie wymagam — odrzekł wruszając ramionami. — Zachowanie się takie uważam za niewłaściwe. Proszę cię, żeby tego więcej nie było.

Po jego odejściu Henryka ukryła twarz w dłonie i wybuchła łkaniem.

Biedna, przekonała się, że smutne przeczcucia jej były uzasadnione.

— Uczynię, jak rozporządzisz... wola twoja jest dla mnie rozkazem.

— Niepodobna mi się ta rezygnacja, której nie wymagam — odrzekł wruszając ramionami. — Zachowanie się takie uważam za niewłaściwe. Proszę cię, żeby tego więcej nie było.

Po jego odejściu Henryka ukryła twarz w dłonie i wybuchła łkaniem.

Biedna, przekonała się, że smutne przeczcucia jej były uzasadnione.

— Uczynię, jak rozporządzisz... wola twoja jest dla mnie rozkazem.

— Niepodobna mi się ta rezygnacja, której nie wymagam — odrzekł wruszając ramionami. — Zachowanie się takie uważam za niewłaściwe. Proszę cię, żeby tego więcej nie było.

Po jego odejściu Henryka ukryła twarz w dłonie i wybuchła łkaniem.

Biedna, przekonała się, że smutne przeczcucia jej były uzasadnione.

ślał — i zaplać mu należność.

Podezas tej przejażdżki nocnej odzyskał cokolwiek spokoju, nie zdołał przecież otrząsnąć się w zupełności z wrażenia, wywartego na nim tak strasznym ciosem.

Pogoda była piękna, noc ciepła, błękit nieba cudownej czystości. Juliusz czuł potrzebę spoczynku i postanowienia się, lecz wracać do gospody nie miał ochoty. Skierował się ku lagunom i usiadł nad brzegiem morza, którego lekkie fale z łagodnym szmerem dochodziły do stóp jego.

— Co ja mam uczynić? — zapytywał siebie.

Ale niełatwo było rozwiązać tak straszne zadanie. Hrabia de Lucenay był nieczynnym zbrodniarzem, skrywającym się dawniej pod fałszywymi nazwiskami. Dowód jego zbrodni spoczywał pod wierzbanami emantarza przy ulicy Marcadet. Gdy by znajdował się we Francji, to dla zatrzymania go dość byłoby zawia-

domić tylko policję. Naprawdę by zaprzeczal, Claude bowiem mógł świadectwem swem zmieszać go, zmusić do przyznania, a sąd wydałby go na galery lub gilotynę. Decydował się już to uczynić, lecz powstrzymała go myśl, co stanie się wtedy z Henryką, noszącą nazwisko hrabiny de Lucenay?

— Co ja mam uczynić? — zapytywał siebie.

Ale niełatwo było rozwiązać tak straszne zadanie. Hrabia de Lucenay był nieczynnym zbrodniarzem, skrywającym się dawniej pod fałszywymi nazwiskami. Dowód jego zbrodni spoczywał pod wierzbanami emantarza przy ulicy Marcadet. Gdy by znajdował się we Francji, to dla zatrzymania go dość byłoby zawia-

domić tylko policję. Naprawdę by zaprzeczal, Claude bowiem mógł świadectwem swem zmieszać go, zmusić do przyznania, a sąd wydałby go na galery lub gilotynę. Decydował się już to uczynić, lecz powstrzymała go myśl, co stanie się wtedy z Henryką, noszącą nazwisko hrabiny de Lucenay?

— Co ja mam uczynić? — zapytywał siebie.

Ale niełatwo było rozwiązać tak straszne zadanie. Hrabia de Lucenay był nieczynnym zbrodniarzem, skrywającym się dawniej pod fałszywymi nazwiskami. Dowód jego zbrodni spoczywał pod wierzbanami emantarza przy ulicy Marcadet. Gdy by znajdował się we Francji, to dla zatrzymania go dość byłoby zawia-

domić tylko policję. Naprawdę by zaprzeczal, Claude bowiem mógł świadectwem swem zmieszać go, zmusić do przyznania, a sąd wydałby go na galery lub gilotynę. Decydował się już to uczynić, lecz powstrzymała go myśl, co stanie się wtedy z Henryką, noszącą nazwisko hrabiny de Lucenay?

— Co ja mam uczynić? — zapytywał siebie.

Ale niełatwo było rozwiązać tak straszne zadanie. Hrabia de Lucenay był nieczynnym zbrodniarzem, skrywającym się dawniej pod fałszywymi nazwiskami. Dowód jego zbrodni spoczywał pod wierzbanami emantarza przy ulicy Marcadet. Gdy by znajdował się we Francji, to dla zatrzymania go dość byłoby zawia-

domić tylko policję. Naprawdę by zaprzeczal, Claude bowiem mógł świadectwem swem zmieszać go, zmusić do przyznania, a sąd wydałby go na galery lub gilotynę. Decydował się już to uczynić, lecz powstrzymała go myśl, co stanie się wtedy z Henryką, noszącą nazwisko hrabiny de Lucenay?

— Co ja mam uczynić? — zapytywał siebie.

Ale niełatwo było rozwiązać tak straszne zadanie. Hrabia de Lucenay był nieczynnym zbrodniarzem, skrywającym się dawniej pod fałszywymi nazwiskami. Dowód jego zbrodni spoczywał pod wierzbanami emantarza przy ulicy Marcadet. Gdy by znajdował się we Francji, to dla zatrzymania go dość byłoby zawia-

TAJEMNICA NOCY GRUDNIOWEJ

W przededniu procesu Gorgonowej.

Już zaledwie kilka dni dzieli nas od wyznaczonego w kadencji kwietniowej wielkiego procesu Emilji Margarity Gorgonowej, bohaterki ponurej tragedji, która rozegrała się w nocy z 30 na 31 grudnia ub. roku w zacisznej willi architekta Zaremby w Łączkach pod Rzesną Polską na granicy Brzuchowic.

Ponura ta tragedia, której ofiarą padło młode życie 17-letniej Lusi Zaremby, w bestjański sposób zamordowanej, wywołała odruch w całym społeczeństwie i odbiła się głośnie echem daleko poza granicami Lwowa,

a nawet zagranicą spotkała się z niesłychanym zainteresowaniem.

Dziś, gdy od ponurej tej nocy grudniowej upłynęło przeszło 3 miesiące, choć wzburzenie, jakie wytworzyło się po tej potwornej zbrodni nieco ucichło, jednak w miarę zbliżania się dnia wielkiego sądu, który przez szereg dni będzie wentylował wszystkie pro i contra

tej ciemnej sprawy, nanowo poczyna wzrastać olbrzymie zainteresowanie. Znowu, jak przed trzema miesiącami, wszyscy mówią o procesie i przed oczyma wszystkich staje wielki znak zapytania: Zabija, czy nie? Czy będzie skazana, czy nie?

Na pytania te da odpowiedź, po przeprowadzeniu procesu, ława przy sięgłych.

Przygotowania do tego wielkiego procesu, którego szczegóły najdrobniejsze będą nawet śledzone przez całą Polskę,

są już na ukończeniu. O ile nie zajdzie jakaś specjalna przeszkoda, to w poniedziałek rano proces ten się rozpocznie.

Wobec niebywałego zainteresowania zbliżającym się procesem Gorgonowej, nie od rzeczy będzie przypomnieć stan faktyczny tragedji brzuchowickiej, ustalony w dochodzeniach policyjnych.

PIERWSZE WIEŚCI O ZBRODNI

Dnia 31 grudnia 1931 r. o wczesnych godzinach rannych, rozeszła się po Lwowie niejasna jeszcze wiadomość o morderstwie dokonanym na osobie Lusi Zaremby w willi jej ojca w Brzuchowicach. Według pierwszych informacji, mord miał być dokonany na tle rabunkowym. Dopiero w kilka godzin później dochodzenia policyjne ustaliły, że mordercą dokonała Rita Gorgonowa, konkubina architekta Henryka Zaremby.

Ponieważ w świetle wstępnych dochodzeń podejrzaną była rola ojca, obecny na miejscu prokurator zarządził aresztowanie Gorgonowej i architekta Zaremby.

GORGONOWA W DOMU ZAREMBY.

Architekt Zaremba miał chorą, umysłowo złą, która w roku 1923 została umieszczona w zakładzie w Kulparkowie. Zaremba, pozostawszy sam z dwojgiem małych dzieci, wówczas 6-letnim synem Stanisławem i 9-letnią córką Elżbietą, ogładał się z jakąś niewiastą, którąby zaopiekowała się domem i wychowaniem jego dzieci.

W tym okresie zapoznał się on z Gorgonową, którą wziął do swego domu. Wkrótce już między Gorgonową, liczącą wówczas dwadzieścia kilka lat, a Zaremby związał się bliższy stosunek, którego owocem była dziewczynka, dziś licząca 4 lata, Roma.

Dorastające dzieci Zaremby patrzyły niechętnym okiem na stosunek ich ojca z obcą kobietą, która nieumiała, a może nie chciała przywiązać ich do siebie, tak, że stosunki wzajemne stawały się

coraz gorsze.

Wśląd za tem uczucie Gorgonowej do Lusi przerodziło się w nienawiść.

Lusia bowiem uświadamiła sobie coraz bardziej stanowisko Gorgonowej w domu jej ojca oraz mogące z tego w przyszłości wyniknąć konsekwencje. Czuła, że Gorgonowa stara się doprowadzić do rozwodu między ojcem a matką i do ulegalizowania swego stosunku z Zaremby przez małżeństwo. A dziewczyna przeciwstawiała się temu usiłowaniu Gorgonowej jak najbardziej stanowczo, dając temu często wyraz w rozmowach z ojcem. O tem wiedziała Gorgonowa i coraz bardziej w umyśle jej umacniało się przekonanie, że

Lusia jest przeszkodą w ukształtowaniu się jej przyszłego życia. Zaremba zaś, który bardzo swe dzieci kochał, ulegał wpływom córki i sam począł się skłaniać do szukania dróg, mogących doprowadzić do rozwiązania stosunku jego z Gorgonową. W tym celu, z początkiem grudnia 1931 r. wynajął miesz-

kanie przy ul. Potockiego z tą myślą, aby w niem zamieszkać z dziećmi, ale już bez Gorgonowej.

OBAWY LUSI.

W momencie, kiedy naprężenie stosunków między Gorgonową a Lusią stało się najbardziej drastyczne, ojciec zmuszony był wysłać Lusię do Szwajcarii na studia. Po jej powrocie Gorgonowa często odgrażała się zabiciem zarówno Zaremby, jak i jego dzieci. Lusia bała się też Gorgonowej i nieraz prosiła służącą, by uważała, aby Gorgonowa nie wyspała jej do jedzenia trucizny.

Dzień 1 stycznia br. roku miał być dniem przełomowym w stosunku między Zaremby a oskarżoną. W tym bowiem dniu Zaremba z dziećmi miał się przeprowadzić do swego nowego mieszkania przy ul. Potockiego. Gorgonowa miała narazie, aż do ukończenia pertraktacji, które prowadziła z Zaremby na temat lik-

widacji ich stosunku, pozostać w willi. Czuła więc, że grunt pod nogami jej się usuwa i że z chwilą przeprowadzki Zaremby z dziećmi, straci całkowity wpływ na Zaremby, a temsamem wszystkie jej nadzieje, związane z jego osobą, rozwieją się.

SZATANSKI PLAN GORGONOWEJ.

Już przedtem, jak wspomnieliśmy, bardzo często publicznie odgrażała się zamordowaniem Zaremby i jego dzieci i niejednokrotnie mówiła wręcz, że „przez tę małpę (Lusię) żyć nie może“ i przez nią musi się rozjeść z mężem. Zapowiadała też głośno: „Zobaczycie, co się stanie!“

Na kilka miesięcy przed zbrodnią Gorgonowa zwróciła się do pewnego prywatnego detektywa na Górnym Śląsku, któremu zaproponowała, aże by za odpowiednią zapłatą, podjął się doprowadzić do stosunku miłosebnego z pewną młodą dziewczyną. Chodziło tu oczywiście o Lusię, którą Gorgonowa zamierzała

w ten sposób skompromitować i w najgorszym świetle przedstawić wobec ojca. Gdy jednakże plan ten się nie udał, Gorgonowa w dalszym ciągu przemyślała nad usunięciem ze swej drogi Zaremby i plan ten wykonała w nocy z 30 na 31-go grudnia.

Po północy powstał alarm w willi, spowodowany przez brata zamordowanej Stanisława, który zbudzony skowytem wilczura, zerwał się z łóżka, a gdy wszedł do pokoju swej siostry, ujrzał ją już zamordowaną.

W pierwszej chwili domownicy, jak również zaalarmowany żandarmer wojskowy Trel z pobliskiej prochowni, byli przekonani, że Lusia Zaremby padła ofiarą bandytów. Ale już bliższe oględziny całego terenu zbrodni wykazały, że wykluczone było, aby zbrodni tej dokonał ktoś z zewnątrz, a mógł to uczynić jedynie ktoś z domowników.

Szereg faktów niebawem ustalonych skierował podejrzenie na Gorgonową, która od pierwszej chwili jednak do winy się nie przyznawała.

Zebrane przeciwko niej poszlaki były jednak tego rodzaju, że zanościło się na sąd doraźny. W ostatniej wszakże chwili do sądu doraźnego nie doszło i sprawa została skierowana do normalnego śledztwa, które trwało do połowy marca.

W wyniku śledztwa sądowego, które wzmocniło istniejące poszlaki i potwierdziło cały szereg hipotez — został sporządzony akt oskarżenia, obejmujący 16 stron maszynowego pisma i stanowiący owoc

kilkumiesięcznego śledztwa sądowego.

(ol) Podwyższenie cen. Na zebraniu komisji cennikowej, przy starostwie olkuskim w dniu 19 b. m. ustalono zostały nowe podwyższone ceny produktów spożywczych. Nowe ceny ustalono na następujące produkty: mąka — 43 gr., chleb — 42 gr., mięso wieprzowe — 1,60, schab — 1,80, sznalec — 3 zł., biony — 2,60, kielbasa — 2,40 i 2,60, szynka — 4 zł., słonina — 2,50, boczek — 2,80. Ceny powyższe wprowadzona zostały już w życie i obowiązują od dziś. W sprawie ceny chleba apelowali piekarze, domagając się podwyższenia do 45 gr. za kg. Sprawę powyższą rozstrzygnie zarząd wojewódzki.

(ol) Kroczyce bez wójta. Dotychczasowy wójt gminy Kroczyce p. Surowiec złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska. W maju odbędzie się wybory nowego wójta dla tej gminy.

(ol) Wstrzymanie ruchu autobusowego. Na szlaku Miechów — Olkusz i Olkusz — Sosnowiec ruch autobusowy i aut ciężarowych został wstrzymany z powodu katastrofalnego stanu dróg bitych (szos). Pomimo złego stanu finansów, zarząd drogowy w Olkuszu szosy stale reperuje i z jego winy komunikacji się nie wstrzymuje.

Wstrzymanie ruchu autobusowego spowodowały sąsiednie zarządy drogowe. Wstrzymanie ruchu autobusowego odbije się ujemnie na życiu handlowym powiatu.

Niezwykłe samobójstwo.

Desperat rozbił sobie czaszkę siekierą.

Ponura galerja samobójców, szukających w dobroci śmierci rozwiązania tragicznie skomplikowanych węzłów życia, rośnie z każdym dniem.

Samobójstwa stare są jak świat. Ale nigdy fala samobójstw nie była jeszcze tak silna, jak w naszych czasach powojennych.

W dniu wczorajszym mały domek przy ulicy Wesołej nr. 29 na Ostatnim Groszu w Częstochowie stał się widowiskiem wstrząsającą tragedją samobójczą.

Domek ten należy do 50-letniego Stefana Klasińskiego, malarza pokojowego, który ciężzył się dość dużym wzięciem w mieście.

Klasiński przed kilkunastu laty po śmierci pierwszej żony ożenił się powtórnie. Z powstaniem małżeństwa miał syna, który bardzo młodo ożenił się i obecnie służy w wojsku, z drugiego dwie podrosłe córki w wieku od 15 — 16 lat.

Jak nas informują sąsiedzi Klasińskiego, jedną z córek majątku

zapisal on synowi a drugą żonie. Na tle takiego podziału majątku w rodzinie Klasińskiego powstały poważne nieporozumienia. Między mężem a żoną dochodziło do ostrych starć.

Wczoraj w południe Klasiński w przystępie silnego zdenerwowania usiłował weciągnąć żonę do mieszkania, a gdy ona zaczęła się szamotać i stawiała opór, Klasiński wszedł sam do parterowego domku zabarykadował drzwi i schwywszy z podłogi siekierę zadał nią sobie kilkanaście ciosów w głowę. Po wyważeniu drzwi znaleziono go leżącego na podłodze, obficie zbroczonego krwią z rozłupaną czaszką, z której wycierały obnażone zwoje mózgu. Zawezwany na miejsce wypadku lekarz Adamski zrobił Klasińskiemu kilka zastrzyków, aby podtrzymać jego gasnące życie.

Denata w stanie beładziejnym przewieziono do szpitala Panny Marji. Godziny jego są policzone.

Wykrycie skandalicznej afery eterowej w Częstochowie.

Na czele bandy stał dyr. fabryki chemicznej dr. Władysław Sachs.

W Częstochowie władze wpadły na trop skandalicznej afery, która obejmuje kilkanaście powiatów w Polsce i naraziła skarb państwa na kolosalne straty.

W roku 1926 w Grzybowie w Małopolsce, w jednym z mieszkań nastąpiła gwałtowna eksplozja, podczas której spaliła się cała rodzina właściciela.

Podczas śledztwa stwierdzono, że mieszkańcy pow. grzybowski kupują nielegalnie eter. Ślady afery były tak sprytnie zatuszowane, że śledztwo nie przyniosło żadnych rezultatów.

W roku 1928, podczas przeprowadzonych dochodzeń przy rewizji lokalu Joska Klepera, zamieszkałego w okolicy Działoszyna nastąpił drugi identyczny wybuch. Właściciel sklepu rzucił zapalną bombę z eterem i nastąpiła eksplozja. Jasek Kleper został na miejscu zabity.

Znów w roku 1931 nastąpiła gwałtowna eksplozja w Pszczynie, gdzie wskutek silnych poparzeń zmarły dwie kobiety. Jednocześnie do władz poczęły napływać skargi o masowym zażywaniu przez dzieci szkolne eteru, który jest rozsprzedawany w drodze nielegalnej.

Energicznie przeprowadzone dochodzenie ujawniło aferę o niebywałej skali. Skompromitowany został ogólnie poważany w Częstochowie,

człowiek bogaty, członek zarządu wielu banków, członek komisji taryfowych i celnych, b. prezes gminy żydowskiej w Częstochowie, a obecnie zam. w Warszawie, dr. Władysław Sachs.

Ustalono, że dr. Sachs od szeregu lat stoi na czele zorganizowanej przez siebie bandy, która dostarczała za pośrednictwem kilku częstochowskich drogerzystów, hurtowo eter, rozsprzedawany później detalicznie handlarzom. Najwięcej eteru dostarczała częstochowska fabryka przetworów chemicznych istniejąca w Częstochowie od kilkadziesiąt lat, na której czele stał jej założyciel dr. Sachs.

Prowadzono fałszywe księgi. Dr. Sachs wychował sobie z kilkunastoletniego chłopca do posyłek, później szego dyrektora handlowego Maksy miljana Gliksmiana i brata jego, który prowadził poufną korespondencję. Dyrektorem technicznym był szwagier Sachsa, inż. Stefan Korngold.

W sprawie tej głównymi obwinionymi będą: dr. Władysław Sachs, l. 57, naczelny dyrektor fabryki przetworów chemicznych w Częstochowie na Aniolowie, dr. Piotr Hejlerin, l. 32, główny akcjonariusz fabryki i Henryk Landsberg, l. 40, właściciel fabryki sukna w Tomaszowie.

ZE SPORTU.

Najbliższe zawody piłkarskie w Zagłębiu.

HAKOACH (Będzin) - IFC (Katowice)
 Duże zainteresowanie w sferach sportowych budzi spotkanie między „Hakoach (Będzin) - IFC (Katowice), które odbędzie się dziś na boisku „Hakoachu“ w Będzinie. Podkreślić należy, że drużyna I. F. C. wykazuje nadzwyczajną formę i odniosła dotychczas szereg sukcesów, co czyni zawody powyższe tembardziej interesującą.

„HAKOACH“ - R. K. S. „KRA“.
 Jutro również na boisku „Hakoachu“ w Będzinie odbędzie się zawody koleżeńskie między „Hakoachem“ a R.K.S. „Kra“. Początek zawodów o godz. 4 popoł.

„SWIT“ - „ARJA“.
 W nadchodzącą niedzielę na boisku „Ruchu“ w Sosnowcu o godz. 12 w południe odbędzie się zawody o mistrzostwo kl. „B“ podokręgu Zagłębia Dąbrowskiego między klubami „Swit“ - „Arja“.

PIERWSZE ROZGRYWKI O MISTRZOSTWO KL. „C“ W ZAGŁĘBIU.

Na ostatnim posiedzeniu zarządu podokręgu Zagłębia Dąbrowskiego ustalono, że w nadchodzącą niedzielę rozpoczyna się rozgrywki o mistrzostwo klubów „C“ klasy w Zagłębiu.

W grupie sosnowieckiej spotkają się następujące kluby:

S.M.P. (Porąbka) zmierzy się z Samsonem, Sosnowiec spotka się z Piłmiem, S.M.P. (Sosnowiec) rozegra zawody z Z.K.S. „Kinereth“, Zew walczyć będzie z Strzelcem i Gwiazda - Czarni.
 W grupie dąbrowsko-będzińskiej rozegrane zostaną następujące spotkania: Cyklon - Przemsza, Jutrznia - Brynica, Saturn - Jaworznik, Kraft - Gwiazda, Makabi - Dąbrowianka.

W sferach sportowych zawody budzą duże zainteresowanie, gdyż prawdopodobnie walka będzie zaciekła i ambitna o uzyskanie mistrzostwa.

WIOSENNY BIEG ZJAZDOWY NA HALI GASIENICOWEJ.

Na hali Gasienicowej odbył się wiosenny bieg zjazdowy, który składał się z dwóch części. W biegu osiągnięto następujące wyniki: 1 - 2 St. Marusz i Szindler 3:05, 3) St. Metyka 3:22, 4) A. Marusz 3:31, 5) Jarecki 3:33, 6) Z. Metyka 3:35. Drużynowo wygrał S. N. P. T. T.

UROCZYSTE OTWARCIE SEZONU LETNIEGO W KLUBIE MOTOCYKLOWYM W DĄBROWIE.

Dnia 24 kwietnia b.m. zostanie otwarty sezon letni klubu motocyklowego w Dąbrowie o następującym porządku dziennym:

Godz. 8.30 rano zbiórka wszystkich członków stowarzyszonych przy ulicy Sienkiewicza (Plac firmy „Karpaty“), skąd wyjazd do kościoła parafialnego na uroczystą mszę św. Po mszy św. ponowne zebranie na placu „Karpaty“ gdzie odbędzie się wspólna fotografia. Po fotografii raid po Zagłębiu, trasa którego została wyznaczona: Dąbrowa - Będzin - Sosnowiec - Zagórze - Dąbrowa, poczem nastąpi przerwa.
 O godz. 13.30 zbiórka wszystkich

członków klubu na placu przy ul. Sienkiewicza, skąd nastąpi wyjazd do lasu Tucznej Baby (obok Zabkowie) gdzie nastąpi dalszy ciąg uroczystości.

Zarząd klubu motocyklowego apeluje do wszystkich członków, aby w dniu wyżej wymienionym gromadnie stawili się na placu zbiórki, dając tem samem dowód, że rozpoczęcie sezonu letniego jest jednym z najważniejszych dni w dalszej pracy nad rozwojem klubu.

Jednocześnie zarząd klubu motocyklowego uprzejmie zaprasza na uroczystość otwarcia sezonu wszystkie kluby motocyklowe na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, Śląska Górnego i Dolnego, wszystkich sympatyków sportu motocyklowego, oraz wszystkich tych którzy z jakiegokolwiek powodów imiennych zaproszeń nie otrzymali.

Ogłoszenie o licytacji.

Na zasadzie art. 52 i 53 Ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby Dz. Ust. Nr. 44, podaje się do publicznej wiadomości, że dnia 25 kwietnia 1932 r. o godz. 10-ej w Zawierciu przy ul. Górnośląskiej i Leśnej odbędzie się licytacja w I terminie ruchomości składających się z ceglarki, krowy, platformy, bryczki, wozu i desek oszacowanych na zł. 1045 należących do „B. i Liebermanów“ na pokrycie należności Kasy Chorych w Sosnowcu.

Ruchomości obejrzyć można w dniu licytacji od godz. 10-ej spis zaś takowych codziennie o 8 do 10 u Okręgowego Egzekutora Kasy Chorych w Zawierciu.
 Zawiercie, dnia 16.IV 1932 r.

OKRĘGOWY EGZEKUTOR KASY CHORYCH W SOSNOWCU.
 (podpis nieczytelny)

Wobec zamknięcia roku budżetowego z dniem 31. III. 1932 roku, podaje my poniżej zestawienie rachunkowe

Ochronki Im. Marsz. J. Piłsudskiego w Myszkowie

za czas od 1. 7. 1931 r. do 15. 8. 1931 r. - półkolonje letnie, oraz od 15. 9. 1931 r. do 1. 4. 1932 roku - stała ochronka.

PRZYCHÓD: stałe miesięczne wpływy od obywateli myszkowskich, firm i sejmiku zawierkiego zł. 1.907.30, ofiary niestale zł. 203.16, różne wpływy zł. 155.-, jednorazowe subwencje z urzędu gminy Myszków i sejmiku zawierkiego go zł. 538.-, dla wyrównania wydatków wzięto z funduszu rezerwowego imprez zł. 848.23, razem zł. 3.651.69.

ROZCHÓD: artykuły spożywcze zł. 1.431.29, opał zł. 85.60, lokal zł. 156.-, ubezpieczenia zł. 124.82, pomoce lekarskie zł. 99.40, wynagrodzenia pracowników zł. 1.118.39, pomoce szkolne zł. 164.79, odzież zł. 340.89, różne zł. 130.51, razem zł. 3.651.69.

Kino-Teatr „PALACE“

Dziś wielka premiera
 Potężny film polski p. t.
„ROK 1914“
 W rol. gł. JADWIGA SMOSARSKA, WITOLD CON II
 Reżyserja: H. SZARO.
 Ceny miejsce od 50 groszy.

KINO ZAGŁĘBIE
 dawniej Kino-Teatr „Udziałowy“

DZIS!
„Powrót do życia“
 (The man who came back)
 W rolach głównych: JANET GAYNOR i CHARLES FARRELL.
 Nadprogram: Tygodnik Filmowy.
 UWAGA: Ceny miejsce na parterze 50 gr.
 WKRÓTCE: Marlena Dietrich i Anna May Vong w filmie „SZANGHAJ - EXPRES“.

Dźwiękowe KINO MOMUS
 Aparatura dźwiękowa najnowszej konstrukcji.

Od czwartku 21 do niedzieli 24-go kwietnia 1932 roku.
 Przebojowy film polski dźwiękowy na tle powieści A. Marczynskiego.
STRASZNA NOC
 Żywiłowy dramat rozgrywający się na falach Bałtyku o przepięknym akordzie miłości i poświęcenia.
 W rolach głównych: ZORIKA SZYMAŃSKA i ADAM BRODZISZ.
 Pieśń marynarzy w wykonaniu chóru Dana, tekst piosenek M. Hemara.
 UWAGA! Ceny miejsce od 40 groszy.
 W niedzielę o godz. 11 rano poranek dla młodzieży. Program STRASZNA NOC.
 Bilety dla dzieci 20 gr., dla starszych 40 groszy.

POSADY I PRACE

POTRZEBNY zaraz czeladnik krawiecki na duże sztuki. Sosnowiec, Piłsudskiego 8. Cieszewski.

WARSZAWIANKA, fryzjerka, manicurzystka, strzyże i farbuje włosy, masażystka, poszukuje pracy do zakładu. Zgłoszenia: Sosnowiec, Kollataja 6 - Tokarska.

POSZUKUJE szofera z kaucją. Władomość w administracji.

180 zł. miesięcznie
 pilnym osobom oddajemy wszędzie pracę handlową - korespondencyjną. Stała egzystencja samodzielna. Posiadamy już 700 listów dziękczynnych. Informacje: Gdynia skr. pocztowa 4.

Laboratorium przy aptece
Z. GUMOWSKIEGO w Szczakowie
 poleca znakomite od piegów, pryszczy, krost i t. p.
Krem i mydło Flora
 Każdą ilość wysyłam pocztą.
 W Strzemieszycach ma na składzie
F. MAŁEK, Skład Apteczny.

DRÓBNE OGŁOSZENIA

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAM meble używane w dobrym stanie. Wiadomość „Expres Zagłębia“ Będzin.

OKAZYJNIE bardzo tanio do sprzedania wirówka 300-litrowa nadająca się do prowadzenia mleczarni w najlepszym stanie. Zgłoszenia „Expres Zagłębia“ Zawiercie pod „Wirówka“.

BACZNOŚĆ podoficerowie zawodowi lub rezerwy. Sprzedam tanio mundur wojskowy, czapkę, pas, żalę, spodnie balonowe, buty, rower. Wiadomość: „Expres Zagłębia“.

KUPIE GOSPODARSTWO ROLNE w okolicy Zawiercia placę gotówką. Pisemne zgłoszenia ze znaczkami pocztowymi na odpowiedź kierować do „Expresu Zagłębia“ w Zawierciu pod „Gospodarstwo“.

SPRZEDAM dom z placem w Zalesiu pod Kielcami. Wiadomość: poczta Chęciny Zalesie, Sobon Stanisław.

Przedsiębiorstwo Robót Blacharsko-Dekarskich
ADAM HESSE
 SOSNOWIEC,
 ul. Orła Nr. 11
 tel. 4-58

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie blacharstwa i dekarstwa wchodzące z materiałów własnych i powierzonych.

POSIADA NA SKŁADZIE:
 Wanny, nasiadówki, waniatki dziecięce, latarnie parowozowe i powozowe, baki na benzynę do samochodów, nasady kominowe, bańki na olej oraz oliwiarki.

SPECJALNOŚĆ: krycie dachów blachą, dachówka, korjolitem i tekturą bitomiczną i smołocową, konserwacja dachów.

CENY UMIARKOWANE! **WYKONANIE PUNKTUALNE!**

Wieczne pióra na raty
 po 15 groszy dziennie
 z 14 karatową złotą stalówką
 syst. PARKER
 10-letnia gwarancja.
 Dom Wysyłkowy I. Rosenberg
 Warszawa, ul. Białostka 15.

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc jest nieuleczalną i corocznie, nierobiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. - Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitów, uporczywego, męczącego kaszlu itp. stosuj pp. Lekarze:
„BALSAM THIOCOLAN - AGE“
 który ułatwiając wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

Zgubione dokumenty
 po 5 groszy za 1 wyraz.

KUCYPERA TEOFILA zgubiła dowód osobisty wyd. przez Magistrat m. Sosnowca.

ZGUBIONO książkę kasy chorych nr. 38875 na imię Janiny Kowalówny.

DJAMENT CYMA zgubił dowód osobisty, wydany przez starostwo w Będzinie.

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację rowerową na rok 1929, wydaną w starostwie w Zawierciu, Nr. 1932. Piotr Gajek.

ZGUBIONY kwit lombardowy Banku Udziałowego w Dąbrowie Nr. 1507 unieważniam.

WACŁAW CZECH zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. Sosnowiec.

ZGUBIONO dowód osobisty nr. 80550 i bilet okresowy od stacji Strzemieszycy - do Stacji Sosnowiec, wydany przez Dyrekcję Radomską na imię Jadwigi Torbusówny.

HERMAN MARJAN zgubił świadectwo z roku 1918-19 Wyższej Szkoły Realnej Araszkiewiczza w Sosnowcu i nominację nauczycielską do Lichacz, Starowoli i Rudnik. Dokumenty te unieważnia się.

ANIELA GRADZIK zgubiła dowód osobisty wydany przez magistrat Sosnowca.

ZGUBIONO weksel na 200 złotych wystawca Franciszek Jaros, Grodziec Narutowicza 122, żyro B. Hendler który unieważnia się.

RÓZNE

UNIEWAŻNIAM weksel z dn. 20 bm. płatny 3. 6. 32 r. z wystawienia Jakób Brzoski na zł. 124.-

UZUPEŁNIJ swą wiedzę! Zamów zaraz naszą bogatą we wszystkie wiadomości książkę. Pisz zaraz: „Kieszonkowa Encyklopedia Popularna“ Kraków ul. Józefów 10.